

चौधौ योजना (२०७३/७४-२०७५/७६)

संक्षिप्त विवरण

राष्ट्रीय योजना आयोग
सिंहदरवार

२०७३ पौष २४

तेह्रौँ योजनाका प्रमुख लक्ष्य तथा उपलब्धिहरू (१)

क्र. सं.	सूचक	तेह्रौँ योजनाको लक्ष्य	तेह्रौँ योजनाको उपलब्धि
१	वार्षिक औसत आर्थिक वृद्धिदर (%)	६.०	२.९४
	कृषि क्षेत्र (%)	४.५	२.२३
	गैर कृषि क्षेत्र (%)	६.७	३.३७
२	मूल्य वृद्धिदर (%)	७	८.७
३	वार्षिक औसत रोजगारी वृद्धिदर (%)	३.२	२.९
४	गरिबीको रेखामुनिको जनसंख्या (%)	१८	२१.६
५	अपेक्षित आयु (वर्ष)	७१	६९
६	मातृ मृत्युदर (प्रतिलाखमा)	२१३	२५८
७	खानेपानी सेवाको संरचना पुगेको जनसंख्या (%)	९५	८३.६
८	सरसफाइ सुविधाको संरचना पुगेको जनसंख्या (%)	९०.५	८१

तेह्रौँ योजनाका प्रमुख लक्ष्य तथा उपलब्धिहरू (२)

क्र. सं.	सूचक	तेह्रौँ योजनाको लक्ष्य	तेह्रौँ योजनाको उपलब्धि
९	प्राथमिक तहमा खुद भर्नादर (%)	१००	९६.६
१०	साक्षरता दर (१५-२४ वर्ष)	९५	८८.६
११	सडक यातायात जोडिएको जिल्ला सदरमुकाम (संख्या)	७५	७३
१२	टेलिफोन, मोबाइल समेत (प्रति सय घनत्वमा)	१००.०	१०३.४
१३	विद्युत उत्पादन (जडित क्षमता, मेगावाट)	१४२६	८५१
१४	विद्युतमा पहुँच प्राप्त जनसंख्या (%)	८७	७४
१५	सिँचाइ (हेक्टर लाखमा)	१४.८७	१३.९२
१६	वन जङ्गलले ढाकेको क्षेत्र (%)	४०.०	४४.४६
१७	सडक यातायातको कूल लम्बाइ (कि.मी*)	२७,९६५	२९,०३१

* सडक विभागको मात्र

चौधौ योजना (२०७३/७४-२०७५/७६)

दीर्घकालीन सोच

स्वाधीन, समुन्नत तथा समाजवाद उन्मुख राष्ट्रिय अर्थतन्त्र एवम् समृद्ध नेपाली ।

लक्ष्य

सामाजिक न्यायसहितको लोककल्याणकारी राज्य हुँदै मध्यम आय भएको मुलुकको स्तरमा पुग्ने ।

उद्देश्य

उत्पादनशील रोजगारी उन्मुख र न्यायपूर्ण वितरणसहितको उच्च आर्थिक वृद्धिद्वारा द्रुत गरिबी न्यूनीकरण गर्दै आर्थिक सामाजिक रूपान्तरण गर्नु ।

चौधौ योजनाका प्रमुख आर्थिक, सामाजिक र भौतिक लक्ष्य...(१)

क्र. सं.	सूचक/लक्ष्य	आ.व. २०७२/७३ को स्थिति	चौधौ योजनाको लक्ष्य (२०७५/७६ मा)
१	वार्षिक औषत आर्थिक वृद्धिदर (%)	०.७७	७.२०
	कृषि क्षेत्र (%)	१.३३	४.७०
	गैर-कृषि क्षेत्र (%)	०.६३	८.४०
२	गार्हस्थ्य प्रतिव्यक्ति आमदानी (रु. हजारमा)	७९.३७	११६.५०
३	गरिबीको रेखामुनिको जनसंख्या (%)	२१.६	१७
४	मानव विकास सूचकाङ्क	०.५४	०.५७
५	लैङ्गिक सशक्तीकरण सूचकाङ्क	०.५६	०.५८
६	अपेक्षित आयू (वर्ष)	६९	७२

चौधौ योजनाका प्रमुख आर्थिक, सामाजिक र भौतिक लक्ष्य...(२)

क्र. सं.	सूचक/लक्ष्य	आ.व. २०७२/७३ को स्थिति	चौधौ योजनाको लक्ष्य (२०७५/७६ मा)
७	खानेपानी सेवा पुगेको जनसंख्या (%)	८३.६०	९०
८	माध्यमिक तहमा खूद भर्नादर (%)	३७.७०	४५
९	विद्युत उत्पादन (जडित क्षमता, मेगावाट)	८५१	२३०१
११	विद्युतमा पहुँच प्राप्त जनसंख्या (%)	७४	८७
१२	सिँचाइ (हेक्टर लाखमा)	१३.९२	१५.२०
१३	इन्टरनेट सेवामा पहुँच जनसंख्या (%)	४६.४	६५

* भौगोलिक विकटता, वातावरणीय प्रतिकूलता र प्राविधिक कारणले ८५ गाविसमा पुग्न नसक्ने ।

योजनाका रणनीतिहरू

१. कृषि क्षेत्रको रूपान्तरण, पर्यटन, औद्योगिक एवम् साना तथा मझौला व्यवसायको विस्तारमार्फत् उत्पादन वृद्धि गर्ने ।
२. ऊर्जा, सडक तथा हवाई यातायात, सूचना तथा सञ्चार र ग्रामीण-शहरी तथा त्रिदेशीय आबद्धता विकासका लागि पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।
३. सामाजिक विकास, र सामाजिक सुरक्षा एवम् सामाजिक संरक्षणमा जोड दिँदै मानव विकासमा उच्च तथा दिगो सुधार गर्ने ।
४. आर्थिक, सामाजिक एवम् शासकीय सुधार, कुशल एवम् जवाफदेही सार्वजनिक वित्त, स्वच्छ, पारदर्शी र जनमैत्री सार्वजनिक सेवा एवम् मानव अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै समग्र सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने ।
५. लैङ्गिक समानता, समावेशीकरण, वातावरण संरक्षण, विज्ञान तथा प्रविधिको उच्चतम प्रयोग तथा संस्थागत क्षमता वृद्धि गर्ने ।

लक्षित आर्थिक वृद्धिदर

क्षेत्र	आ.व. २०७३/७४	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	औसत
कृषि	४.५	४.७	४.९	४.७
गैरकृषि	७.६	८.४	९.३	८.४
क. उद्योग	१०.२	१०.१	११.५	१०.६
ख. सेवा	६.९	७.९	८.७	७.८
जम्मा	६.५	७.२	७.९	७.२

कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र सीमान्त पूँजी उत्पादन अनुपात (१)

(रकम रु करोडमा)

क्र सं	क्षेत्रहरु	आधार वर्ष (२०७२/७३)	आ.व. २०७५/७६	अनुमानित सीमान्त पूँजी उत्पादन अनुपात
१	कृषि	६६१९६	७५९३९	२.९
२	गैरकृषि	१४२६७३	१८१५११	६.२
	खानी तथा भू-गर्भ	१२२६	१४८७	७.४
	उद्योग	११५५७	१३८५८	६.२
	विद्युत्, ग्यास तथा पानी	२१२२	३००६	२९.०
	निर्माण	१४३७७	२१११०	३.२
	थोक तथा खुद्रा व्यापार	२९७१३	३७२५४	२.८
	होटेल तथा रेस्टुरेण्ट	४३४९	५६३१	६.५

कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र सीमान्त पूँजी उत्पादन अनुपात (२)

(रकम रु करोडमा)

क्र सं	क्षेत्रहरु	आधार वर्ष (२०७२/७३)	आ.व. २०७५/७६	अनुमानित सीमान्त पूँजी उत्पादन अनुपात
	यातायात, भण्डारण र सञ्चार	१७५९२	२४७०७	९.०
	वित्तीय मध्यस्थता	१०३५६	१२६८६	३.५
	घर जग्गा, वहाल तथा व्यापारिक क्रियाकलाप	१९१३३	२२६७९	५.५
	सामान्य प्रशासन तथा रक्षा	५४४०	६२९७	४.२
	शिक्षा	१४११५	१७२९१	३.५
	स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	३७००	४७९१	९.०
	अन्य सामुदायिक सामाजिक तथा व्यक्तिगत सेवाका क्रियाकलाप	८९९६	१०७१४	३.०
	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	२००७२८	२४७३३७	५.२

चौधौं योजना अवधिको कुल लगानी

(रकम रु करोडमा)

अवधि	रकम	प्रतिशत
पहिलो वर्ष (२०७३/७४)	६,६९,५०	२७.६
दोस्रो वर्ष (२०७४/७५)	७,८९,५०	३२.६
तेस्रो वर्ष (२०७५/७६)	९,६५,९६	३९.८
जम्मा	२४,२४,९६	१००.०

सार्वजनिक, निजी तथा सहकारी क्षेत्रको लगानी

(रकम रु करोडमा)

क्षेत्र	रकम	प्रतिशत
सार्वजनिक	९,५४,४२	३९.४
निजी	१३,२७,३०	५४.७
सहकारी	१,४३,२४	५.९
जम्मा	२४,२४,९६	१००.०

क्षेत्रगत लगानीमध्ये सरकारी लगानीको अंश (प्रमुख क्षेत्रहरु)

(आ.व. २०७२/७३ को मूल्यमा, रु करोडमा)

क्षेत्र	तेह्रौं योजना		चौधौं योजना		वृद्धि प्रतिशत
	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	
विद्युत ग्यास तथा पानी	७९,९७	५७.६	२,००,०२	२१.०	१५०.२
शिक्षा	५४,८१	५५.०	७२,२६	७.६	३१.८
कृषि	८१,२३	३०.८	१,४०,२४	१४.७	७२.६
निर्माण	-	-	८८,३४	९.३	-
यातायात भण्डार तथा संचार	१,१८,३३	३०.७	२,५६,१६	२६.८	११६.५

सरकारी बजेट र स्रोतहरू

क्र. सं.	विवरण	चौधौं योजनाको जम्मा (रकम रु. करोड)	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसंगको अनुपात (आ.व. २०७५/७६ मा)
१.	कुल राजस्व	१७,६३,५७	२४.०
२.	वैदेशिक सहायता	९,७९,२८	१२.५
	अनुदान	३,२३,२४	४.२
	ऋण	६,५६,०४	८.३
३.	आन्तरिक ऋण	४,१९,०५	५.६
४.	कुल बजेट	३२,०३,४२	४२.१
	- चालू खर्च	१७,९०,०२	२२.०
	- पूँजीगत खर्च	९,५४,४२	१३.६
	- वित्तीय व्यवस्था	४,५८,९८	७.५